

Živa Notranjska - razstava

Društvo Drobnovratnik, Postojna izvaja projekt **Živa Notranjska** v skladu s prijavo. Članice in člani društva, ki so sodelavci na projektu, so zbrali gradiva in pripravili vsebine ter slikovno gradivo za razstavo o biotski raznovrstnosti Snežnika in okolice. Naslov razstave je: **Rajski vrtovi pod Snežnikom**.

Razstava obsega 8 informativnih panojev in prikazuje izjemno biotsko pestrost ekosistemov in vrst od vrha Snežnika, skozi gozdove in suha kraška travišča v podzemlje. Predstavljen je tudi živi svet Pivških presihajočih jezer, Cerkniškega jezera ter Planinskega polja. Razstava je popestrena z interaktivnimi vsebinami na dveh izvirnih interaktivnih stebrih, kjer se obiskovalci lahko preizkusijo v poznavanju pojmov in vsebin, ki jih prikazuje razstava ter izrazijo tudi svoje mnenje. Poseben dodatek k interaktivnemu delu razstave so tudi zvoki iz dnevnega in nočnega življenja različnih naravnih ekosistemov, ki obiskovalce spremljajo kot zvočna kulisa. Prispeval jih je dr. Tomi Trilar iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije.

Razstava je bila postavljena v Gozdni hiši Mašun, informacijsko-izobraževalnem središču pod Snežnikom, v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije, OE Postojna. Otvoritev razstave je bila 12. 6. 2010. Članice in člani društva so pripravili predstavitev vsebin razstave, poleg tega pa še spremljajoče aktivnosti: doživljajsko vodenje po Mašunski gozdni učni poti ter kolesarjenje po kolesarski poti v okolici Mašuna. Pogostitev ob otvoritvi razstave je bila pripravljena pretežno iz divjih rastlin in zelišč, s čemer je društvo znižalo stroške pogostitve in obenem promoviralo uporabo hrane iz narave. Za spodbudo k ohranjanju okolja je društvo Drobnovratnik pripravilo posebna simbolična darilca: prejeli so jih obiskovalci, ki so na Mašun prispeli peš, s kolesom ali najmanj po trije skupaj v enem avtomobilu.

O otvoritvi in času trajanja razstave je bila široka javnost obveščena preko elektronskih in tiskanih medijev ter s pomočjo plakatov, razobešenih na Mašunu in v bližnjih krajih.

Razstava **Rajski vrtovi pod Snežnikom** je bila javnosti na ogled brezplačno od 12. 6. do 29. 8. 2010 vsako soboto in nedeljo med 14. in 18. uro. Za napovedani skupini pa je bila odprta tudi še 5. 9. 2010. V tem času si jo je ogledalo 1.390 obiskovalcev, kar je daleč nad pričakovanji njenih ustvarjalcev.

Odzivi obiskovalcev na razstavo **Rajski vrtovi pod Snežnikom** so izjemno pozitivni. Vtise smo zbrali tako v knjigi vtisov kot s pomočjo anketnega vprašalnika (izpolnjenih preko 160 anket) in ob neformalnih razgovorih z obiskovalci. Še posebej razveseljivo

je dejstvo, da si je razstavo ogledalo veliko domačinov, ki so prišli na Mašun prav s tem namenom. Nekateri so ob svojem drugem obisku pripeljali s seboj sorodnike in prijatelje.

Predstavniki društva Drobnovratnik se dogovarjajo s predstavniki občin na Notranjskem in nekaterimi drugimi institucijami o možnosti postavitve razstave še v drugih krajih v tem in prihodnjem letu.

Razstavo Rajski vrtovi pod Snežnikom ocenjujemo kot zelo uspešno predvsem zato, ker je dosegla veliko število domačinov, jih presenetila, navdušila in spodbudila k skrbi za izjemno naravo okolje in biotsko pestrost v krajih pod Snežnikom.

Projekt sta delno financirala Urad Vlade RS za komuniciranje in Ministrstvo za okolje in prostor.

Mag. Špela Habič, vodja projekta
september 2010

Priloga: fotografije, ki prikazujejo potek projekta

Fotografije (arhiv društva Drobnovratnik):

1. Sodelavci projekta na delovnem sestanku, marec 2010

2., 3. Ustvarjanje interaktivnih stebrov na »vrtni« delavnici, maj 2010

4. Otvoritev se bliža: kaj bomo postregli?, maj 2010

5. Postavljanje razstave v Gozdni hiši Mašun, junij 2010

6. Obiskovalci otvoritve ob poslušanju zanimivih zvokov iz narave, 12. 6. 2010

7. Interaktivni del razstave je takoj pritegnil pozornost

8. Na zadnji stranici so se začeli vrstiti podpisi v podporo ohranjanju biotske pestrosti pod Snežnikom

9. – 12. Doživetje mašunskih gozdov

13. Zanimiva razlaga o volkovih med kolesarjenjem po snežniških gozdovih

14. Uvodni razstavni poster

RAJSKI VRTOVI POD SNEŽNIKOM

Slovenci živimo deželi, bogato obdarjeni s prelepo naravo. Prebivalci krajev okrog Snežnika pa živimo v raju. In nismo sami! Tu živi še na tisoče drugih prebivalcev: od najnižje razvitih organizmov do velikih zveri. Tudi zanje so ti kraji najboljša izbira – kot rajski vrtovi. Tu s(m)o doma!

Biotska raznovrstnost pomeni raznolikost živih organizmov. Strokovnjaki jo obravnavajo v treh sklopih: raznovrstnost genetskih zapisov znotraj posamezne vrste, pestrost vrst ter ekosistemsko pestrost. Vse živa bitja na znanji smo med seboj povezana v nepretrgljivo prepleteno mrežo. Očuvani smo drug od drugega in od fizičnega okolja zato ne more nihče preživeti zunaj te mreže, zunaj ekosistema.

V pokrajini, nad katero kraljuje Snežnik, je biotska raznovrstnost izjemna. Naravne danosti ter človekovo delovanje jo soustvarjajo, ohranjajo, lahko pa tudi ogrožajo. Tako število endemičnih vrst kot število vrst z rdečih seznamov Slovenije je tu zelo visoko. V omejenem obsegu razstave smo lahko prikazali le njihove najvidnejše predstavnike. Zanimivo obsevanost prostora so vna predstavljeni območja vključena tudi v ekološko omrežje varovanih območij Natura 2000.

Prebivalci krajev pod Snežnikom smo vrtnarji teh »rajskih vrtov«. Da bi jih ohranili tako pestre in polne življenja, moramo »vrtnariti«
skrbno in z velikim občutkom za naravo, ki nas bogati.

Oznake redkih in ogroženih vrst na rdečih seznamih Slovenije:

- Ex** (Extinct) = izumrla vrsta
- E** (Endangered) = prizadeta vrsta
- V** (Vulnerable) = ranljiva vrsta
- R** (Rare) = redka vrsta

Razstava je nastala v okviru projekta Živa Notranjska, ki ga sofinancira Urad Vlade RS za komuniciranje v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor. Zvaljo pa prispevali dr. Tomi Tolar, Slovenski inštitut živalskih vrstov, Prirodoslovni muzej Slovenije.

Projekt izvedel: Lepa Mavrič, Urša Milavec, Tadej Kravarič, Barbara Poljan, Marjeta Černigoi

Projekt fotografiral in oblikoval grafično: Lepa Mavrič, Urša Milavec, Tadej Kravarič, Dora Šarič, Urška Černigoi, Urša Milavec, Barbara Poljan, Barbara Černigoi, Anja Hrovat, Urška Černigoi, Barbara Poljan, Tadej Kravarič, Goran Šušteršič

Stranovno zaganjal: Ivana Pivk

Urednik: Marjeta Černigoi

Oblikovalci: Goran Šušteršič, Barbara Kravarič, Agneta Brigič

Iskustveni konzervatorji: Lepa Mavrič, Urša Milavec, Tadej Kravarič, Barbara Poljan, Marjeta Černigoi, Urška Černigoi, Urša Pivk, Dora Šarič, Anja Hrovat

Produkcija: vrstne inštitucije arhivsko in ne predstavlja uradnega izdaja Vlade Republike Slovenije.

